

DÖDSFALL

JAN SISEFSKY

Jan Sisefsky, Stockholm, 67 år; hans närmaste är systemen Vera Sundberg och syskonbarnen Anders, Erik och Maj.

Efter en fil kand-examen i matematik, fysik och kemi

Ring in din minnesgåva till Cancerfonden.

I stället för en blomma kan du hedra den avlidnes minne med en gåva till cancerforskningen.

Ring in din minnesgåva på telefon 020-78 11 79.

Samtalet kostar ingenting. Allt vi behöver veta är namnet på den avlidne och adressen till närmast anhörig.

Din gåva är ett värdefullt stöd i kampen mot cancer.

Cancerfonden
tel 020-78 11 79

Postgiro 90 1951-4
Bankgiro 901-9514

vid Stockholms högskola anställdes Jan Sisefsky 1956 vid Försvarets forskningsanstalt, där han framför allt kom att arbeta med studier av radioaktiva partiklar från kärnvapenprov. Han utvecklade en mycket elegant metod att identifiera och analysera enskilda radioaktiva partiklar, en metod som snabbt kom till användning över hela världen.

I december 1966 kom hans forskning att spela en roll i storpolitiken. Han upptäckte plötsligt alldeles färsk radioaktiva partiklar i luft insamlad över Sverige. En analys visade att de härrörde från ett sovjetiskt kärnvapenprov i Semipalatinsk.

Detta innebar ingenting mindre än att Sovjetunionen formellt brutit mot det 1962 ingångna provstoppsavtalet, enligt vilket inga radioaktiva ämnen färspridas utanför provlandets gränser.

Samma kväll intervjuades Jan Sisefsky i Aktuellt och kunde både bekräfta sakuppgiften och lugna dem som befarade att strålningen skulle

Jan Sisefsky

hindra folk från att vistas utomhus. Nyheten startade en diplomatisk process. Sverige var ju också part till avtalet. Sovjet vidgick provet men erkände aldrig avtalsbrott. Sveriges svar blev att publicera alla forskningsresultat.

Efter att ha lämnat Försvarets forskningsanstalt 1980 ägnade sig Jan Sisefsky helt åt det som tidigare varit hobby, nämligen batik, växtfärgning, raku-keramik (särskilt glasyrer) och forskning kring färg. Han har bidragit med artiklar i Nationalencyklopedin

och har författat flera uppskattade böcker, varibland *Växtfärgning* (tillsammans med Gösta Sandberg) och *Om färg* blivit något av "biblar" inom respektive område. Han har haft utställningar av såväl batik som raku i Sverige och Norge.

I mer än tio år var Jan Sisefsky redaktör för tidskriften *Färgnotiser*, utgiven av Svenskt färgcentrum. Han var ingen vanlig redaktör utan skrev helst själv om sådant som han var särskilt nyfiken på och var då både underhållande och pedagogiskt tydlig.

Jan Sisefsky var en renässansmänniska i sin kombination av mångsidig vetenskaplig och konstnärlig talang. Vad alla som någon gång mött honom särskilt minns är hans förkärlek för drastiska formuleringar och hans debattlystnad, alltid förenad med tolerans och respekt för andras åsikter.

Birger Forsberg
Olof Johansson
Jan Prawitz

E

i F
ha
Hi
av
de
tr
ti
te
n
F
v
o
k
r
v
s
n

di
te
7
de
ra
to
M
år
te
m
sj
R
gil
de
Ol
Ta

To svenske utstillere i Ås kunstforening

Den i Norge velkjente Birger Forsberg og Jan Sisefsky. - Åpning 22. januar.

BIRGER FORSBERG

er vel kjent her i Norge for sitt arbeid med barns fri fabulering i veven, et eksperiment han startet i 1965 etter inspirasjon av Harrania i Egypt. I den lille tett-

bebyggelsen Hedesunda i et store skogsområdet vest for Gävle har skolebarn fra 7 til 16 år under ledelse av Birger Forsberg vevet billedtepper som nå smykker samfunnshuset i Hedesunda. Dette arbeidet har vakt oppmerksomhet blant pedagoger og kunstnere over hele Skandinavia. Barna farger selv garnet med plante-farger de samler i skog og mark og lager sine motiv og fargekomposisjoner rett i veven.

På barneseminarer i Galleri F 15 i 1971 holdt han foredrag om sitt arbeid med barn, og i 1972 stilte han ut og holdt foredrag på Ås kunstforenings barneaktivitetsutstilling. Ellers har han holdt en rekke foredrag om Hedesundaeksperimentet på Sta-

tens lærerskole i forming og på Barnevernsakademiet i Oslo.

Men det er grafikerer Birger Forsberg vi denne gang møter i Ås kunstforening. I en frodig strek skildrer han folkelivet i Gästrikland hvor han er født for omlag 50 år siden, dels viser han rent abstrakte blad.

Birger Forsberg er utdannet bla. ved Konsthögskolan og ved Konstfackskolan i Stockholm. På den sistnevnte har han siden 1956 undervist i grafikk.

Han er representert i National-muséet i Stockholm og i muséene i Örebro, Gävle og Hudiksvall og i Kongens grafikksamling, og i 1968 fikk han Stockholm bys stipendium til et opphold ved Pratt Graphic Institute i New York.

JAN SISEFSKY

beskriver sine arbeider som abstrakt kunst. En musikk for øyet, rytme og bevegelse. Rytmen finnes i bildenes oppbygning og klangen i fargene. — Jeg blir inspirert av musikk, sier han, og jeg skulle gjerne lage bilder som ser ut som Bartoks melodier.

Sisefsky er født i 1930 og realist av utdannelse. Han er forskningsingeniør ved Forsvarets Forskningsanstalt der han arbeider med måling av radioaktivitet i atmosfæren etter kjerneeksplosjoner.

Fargelære har han studert hos Tryggve Johansson (forfatter av boken «Färg»), og batik har han studert hos tekstilkunstneren Gösta Sandberg. Sammen med Sandberg har han skrevet bøkene «Växtfärgning» og «Batik».

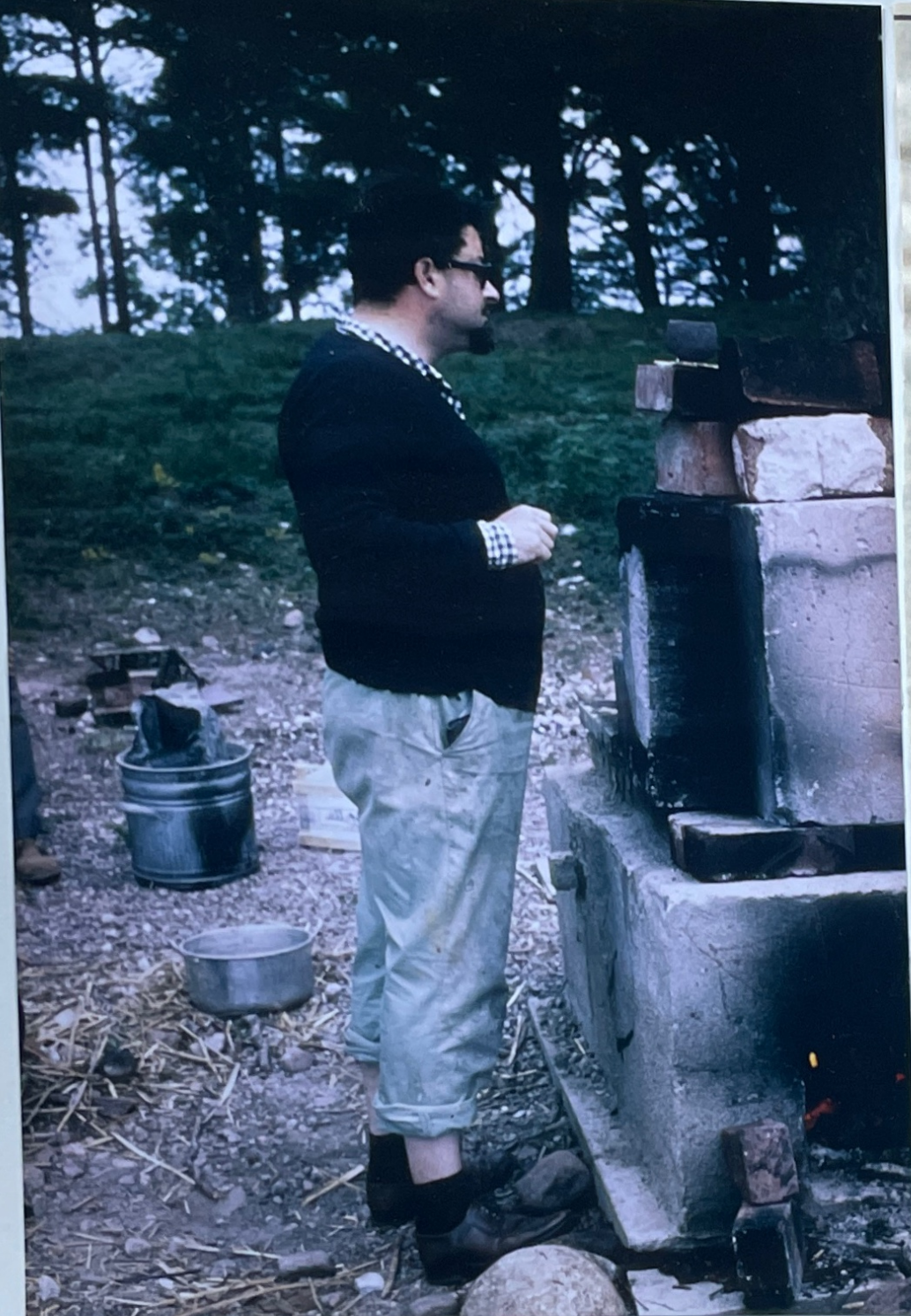
For tiden studerer han kinesisk kalligrafi og tusjmaleri hos Tien Lung, Intendant ved Øst-Asiatiska museet i Stockholm. — Selv har han undervist i batik, fargelære og plantefarging på kurser ved Stockholms universitet og ved Konstfackskolan. — Han har deltatt i flere utstillinger i Sverige.

Tv.: **BIRGER FORSBERG**, grafikk.

Th.: **JAN SISEFSKY**: batik.

JAN SISEFSKY VID RAKU-UGNEN PÅ ÅSVUDDEN 1974.

Jan Sisefsky

Dagens Nyheter
27 okt - 98

Jan Sisefsky, Stockholm, har avlidit 67 år gammal.

Hans närmaste är systern Vera Sundberg och syskonbarnen Anders, Erik och Maj.

Efter en fil kand-examen i matematik, fysik och kemi vid Stockholms högskola anställdes Jan Sisefsky 1956 vid Försvarets forskningsanstalt, där han framför allt kom att arbeta med studier av radioaktiva partiklar från kärnvapenprov.

Han utvecklade en mycket elegant metod att identifiera och analysera enskilda radioaktiva partiklar, en metod som snabbt kom till användning över hela världen.

I december 1966 kom hans forskning att spela en roll i storpolitiken. Han upptäckte plötsligt alldeles färsk radioaktiva partiklar i luft insamlad över Sverige. En analys visade att de härrörde från ett sovjetiskt kärnvapenprov i Semipalatinsk. Detta innebar ingenting mindre än att Sovjetunionen formellt brutit mot det 1962 ingångna provstoppsavtalet, enligt vilket inga radioaktiva ämnen får spridas utanför provlandets gränser. Samma kväll intervjuades Jan Sisefsky i TV-Aktuellt och kunde både bekräfta sakuppgiften och lugna dem som befärade att strålningen skulle hindra folk från att vistas utomhus.

Nyheten startade en diplomatisk process. Sverige var ju också part till avtalet. Sovjet vidgick provet men erkände aldrig avtalsbrott. Sveriges svar blev att publicera alla forskningsresultat.

Efter att ha lämnat Försvarets forskningsanstalt 1980 ägnade sig Jan Sisefsky helt åt det som tidigare varit hobby, nämligen batik, växtfärgning, raku-keramik (särskilt glasyrer) och forskning kring färg. Han har bidragit med artiklar i Nationalencyklopedin och har författat flera uppskattade böcker, varibland "Växtfärgning" (tillsammans med Gösta

Sandberg) och "Om färg" blivit något av "biblar" inom respektive område. Han har haft utställningar av såväl batik som raku i Sverige och Norge.

Sommaren 1972 inbjöds Jan Sisefsky att under ett veckoslut undervisa Hedesundavärnarna i växtfärgning. Det blev tre veckor den sommaren och sedan upprepade sommarkurser i växtfärgning och raku-bränning i Hedesunda och på andra platser. Ingenting glädde honom mer än att få undervisa barn och ungdomar i dessa ämnen.

I mer än tio år var han redaktör för tidskriften Färgnotiser, utgiven av Svenskt Färgcentrum. Han var ingen vanlig redaktör utan skrev helst själv om sådant som han var särskilt nyfiken på och var då både underhållande och pedagogiskt tydlig.

Jan Sisefsky var en renässansmänniska i sin kombination av mångsidig vetenskaplig och konstnärlig talang. Vad alla som någon gång mött honom särskilt minns är hans förkärlek för drastiska formuleringar och hans debattlystnad, alltid förenad med tolerans och respekt för andras åsikter.

Birger Forsberg
Olof Johansson
Jan Prawitz

Jan Sisefsky, vår egen
HÄXMÄSTARE har gått bort.

JAN VAR VERKSAM BLAND
NÅGRA HEDESUNDABARN MED
VÄXTFÄRGNING OCH RAKU-KERAMIK
PÅ HEMBYGGSFÖRENINGENS ÅSVUDDEN
X UNDER I HUVUDSÅK 70 TALET.

VI SOM FICK DEL
AV HANS EMINENTA
KUNSKAPER OCH AV
HANS SÄRPRÄGLADE PERSON-
LIGHET SAKNAR HONOM
VERKLIGEN